

nére elvitték cirkuszi medvének. Mire haza tudott szólni a kényszerű fogságból, a családjának nyoma veszett. Anélkül, hogy konkrét történelmi tényeket idézne meg az animáció, a film a film-ben-szerű diorámás előadásra politikai allegóriaként kell tekintenünk, ami különösen akkor válik egyértelművé, amikor a vidám állatmesének induló történetbe bemaszírozik egy szakasz egyenruhás alak, akik erőszakkal hurcolják el a vadállatokat otthonukból. A civileket véres eszközökkel elnyomó katonai rezsimre tett utalás bevallottan a Pinochet-diktatúráról szól, melynek a rendező nagyapja is áldozatul esett, amikor 10 évre száműzték hazájából.

OSCAR-VETERÁNOK

A holnap világa (*World of Tomorrow*) a minimalista animációiról ismert amerikai függetlenfilmes Don Hertzfeldt keserű sci-fi-je. A film a digitális klónozás nyújtotta örök életéről szóló gondolat kísérlet, melyben a négyéves Emilyt meglátogatja saját, harmadik-generációs digitális klónja egy robotszerű felnőtt nő képében, és elbeszéli neki az érzelmileg meglehetősen sivár távoli jövőben játszódó élettörténetét. Az 1995 óta dolgozó, és 2000-ben *Visszautasítva* (*Rejected*) című filmjéért Oscarra jelölt Hertzfeldt kézzel rajzolt animációja számító rajzolt pálcikafigurák az életműben most először – a film témájához illő módon – nem papíralapon, hanem CGI környezetben kelnek életre. Az itthon is több alkalommal be-

Gabriel Osorio:
Egy medve története;
Don Hertzfeldt:
A holnap világa;
Richard Williams:
Prológus

mutatott (*Titanic*, *Anilogue*) *A holnap világában* vázolt jövőbeli apokalipszist a rendező azzal teszi érzelmileg átélhetővé, hogy a pálcikakislány saját unokahúga, Winona Mae hangján szólal meg. Rádásul az akkor négyéves kislánytól nem egy előre megírt párbeszédet hallunk vissza, hanem a nagybátyjával közös játék és rajzolás közben elhangzott megnyilvánulásai kerültek bele a végső filmbe. A harmadik-generációs klón (megírt és Julia Pott animációs rendező által előadott) érzelmentes mondataival a gyerek spontán fecsegéseiből összevágott szöveghalmaz éles ellentétbe kerül, és ennek megfelelően ad ki egy velejéig életteli, ám roncsolt párbeszédet.

A Szentpéterváron élő, a középgenerációhoz tartozó Konstantin Bronzit sem először száll ringbe az aranyszoborért. Az orosz rendező filmjeiben a kezdetben szarkasztikus humor mellett (*Switchcraft*, 1994; *A világ végén / Au Bout du Monde*, 1998; *Az isten / The God*, 2003) fokozatosan jelent meg a romantikus hangvétel, amelyel már az Oscar-jelölés sem maradt el. A nyilvános vécében játszódó szerelmi hódítás, a *Vécérománc* (*Lavatory – Lovestory*) című filmje a 2008-as mezőnyben tűnt fel. Az idei Oscar-jelöltek közé pedig már egy izig-vérig melodramai hangvételű brománcsal, a *Nem tudunk a Kozmosz nélkül élni* című animációval került be. A 16 perces film két gyerekkori jóbarátról szól, akik mindent megtesznek, hogy az orosz űrközpont asztromonauta-kiképzésen ők nyerjék el az űrrepülés lehetőségét. Az űr-

végtelessége a maga misztikumával ürügy, hogy Bronzit két főhőse egymás iránt táplált végletekig kitartó testvéri szeretetét egy ehhez illő nem mindennapi környezetbe helyezze. Bronzit munkája klasszikus stílusával és hagyományos vonalvezetésű történetével lógott ki a tavalyi év animációs seregszemléin. A rendező maga is úgy nyilatkozott, hogy a kortárs animációs művészrövidfilmek fiatal rendezői elfordultak a tiszta érzelmeket közvetítő történetektől, illetve roncsolt látványvilágokkal akarnak kitűnni.

A hagyományos rajzfilm képviselője a többszörös Oscar-díjas Richard Williams is (*Karácsonyi ének / A Christmas Carol*, 1971; *Roger nyúl a pácban*, 1988), aki az idei Oscar-jelölt mezőny nagy visszatérője. Soha be nem fejezett egész estés animációs mozifilmje, *A tolvaj és a varga* (*The Thief and the Cobbler*) után újabb hosszútávú készítésébe kezdett. Az idén 83 éves mester terve, hogy Arisztóphanész *Lüszisztraté* című komédiáját vigye színre. A *Prológus* (*Prologue*) ennek a tervezett filmnek az első fejezete, melyben látjuk, ahogy a fehér rajzlapot katonák test test elleni véres közelharca töli meg. És bár a film azzal kezdődik, hogy az animátor kihegyezi a ceruzáit, majd felteszi az első lyukasztott rajzlapot a stiftre, a monokróm kézirajzokból egy vágás nélküli, hibátlanul animált, naturalisztikus jelenetsor kerekedik ki, aminek a zsigeri hatása alól nem tudja kivonni magát a néző. Csak remélni tudjuk, hogy színről-színre haladva – Jankovics Marcell *Az ember tragédiájának* módszerét követve – Richard Williams is be tudja fejezni a teljes művet. •

